

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

พระราชบัญญัติ

การล้างัว (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมธนชัยนาทนเรนทร

พระยามานวราชเสวี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

ตอนที่ ๒ เล่ม ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการ
ค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดัง
ต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวิเคราะห์ศัพท์ของคำว่า “ข้าว”
และคำว่า “การค้าข้าว” ในมาตรา ๓ วรรค ๑ และวรรค ๒
แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าว” หมายความว่า ข้าวเปลือก, ข้าวกล้อง, ข้าวสาร,
ข้าวเหนียวและรวมตลอดถึงกลายข้าว, รำ และสิ่งใด ๆ ที่
แปรสภาพมาจากข้าว

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

ตอนที่๗๒เล่ม๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕พฤศจิกายน๒๔๘๘

“การค้าข้าว” หมายความว่า การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว รวมตลอดถึง การสีข้าว ทั้งนั้นนอกจากสำหรับบริโภคในครอบครัว

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ

(๑) แบ่งแยกประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว และสั่งผู้ประกอบการค้าข้าว ประเภทหนึ่งประเภทใด หรือทุกประเภท ให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว

(๒) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้

(๓) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ซื้อจากกลสิกรต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้

(๔) สั่งห้ามซื้อหรือขายหรือแลกเปลี่ยนหรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๘

กรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ ได้

(๕) สั่งให้แจ้งปริมาณและสถานที่เก็บข้าว หรือสั่งห้ามขกย้ายข้าวจากสถานที่เก็บหรือเปลี่ยนแปลงสภาพข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ก็ ได้

(๖) สั่งให้ผู้มีข้าวอยู่ในครอบครองขายข้าวให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามราคาและปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด หรือสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดและบังคับซื้อข้าวตามราคาและปริมาณที่คณะกรรมการ กำหนดใน กรณีที่มีการขัดกัน คำสั่งของคณะกรรมการกับมีอำนาจกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขในการชำระเงินค่าข้าวและในการส่งมอบข้าวนั้น

ในกรณีไม่พบตัวผู้มีข้าวอยู่ในครอบครอง คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ปิดคำสั่งให้ขายข้าวไว้ ณ สถานที่เก็บข้าวหรือพาหนะขนข้าว นั้น เมื่อล่วงพ้นเจ็ดสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาปิดคำสั่งแล้ว ผู้มีข้าวอยู่ในครอบครองไม่มาจัดการขายให้ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดและบังคับซื้อตามความในวรรคก่อนได้ "

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

ตอนที่ ๒๒ เล่ม ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ในเขตที่ควบคุมการค้าข้าว ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทซึ่งคณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการก่อน จึงจะทำการค้าข้าวได้

ให้คณะกรรมการนี้อำนาจกำหนดเงื่อนไขระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ผู้ประกอบการค้าข้าวต้องปฏิบัติตามข้อความและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตนั้น

การขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ให้ทำตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ทำการค้าข้าวประเภทซึ่งคณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาต หากได้ประกอบการค้าข้าวอยู่ก่อนวันที่คณะกรรมการสั่งนั้น ให้ยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

ตอนที่ ๑๒ เล่ม ๒๓ รรชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

“ มาตรา ๑๒ หน้าที่ ๑๑๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ให้ประกอบการค้าข้าวตามพระ... ต้องทำรายการการค้าข้าวประจำวันตามแบบที่... กำหนดไว้ ณ สถานที่ทำการค้าข้าว และต้องทำรายงานการค้าข้าวต่อคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ”

การทำรายงานการค้าข้าวดังกล่าวในวรรคก่อน คณะกรรมการมีอำนาจสั่งขกเว้นให้แก่ผู้ประกอบการการค้าข้าวประเภทหนึ่งประเภทใดก็ได้ และให้มีอำนาจสั่งถอนการขกเว้นนั้นด้วย ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๓ หน้าที่ ๑๑๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ให้ประกอบการค้าข้าวหรือหนึ่งสื่อนุญาตอื่น ๆ ให้มีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดระบุไว้ในหนึ่งสื่อนุญาต ”

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

ตอนที่ ๒ เล่ม ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๘

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตคนใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติใด ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตนั้นได้ ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๘

“ มาตรา ๑๖ ทวิ เจ้าของโรงสีข้าว หรือผู้ประกอบการโรงสีข้าวคนใดเคยชดหรือยกเลิกการทำ การสีข้าวหรือ ไม่ทำการสีข้าวให้เต็ม กำลังที่ โรงสี นั้น สามารถที่จะ ทำ การสี ได้ คณะกรรมการมีอำนาจ ที่จะ เรียกให้กระทำ การสี ข้าวหรือสีข้าวให้เต็มกำลังต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนดและมีอำนาจกำหนดค่าจ้างสีข้าวให้ปฏิบัติได้ ”

เมื่อคณะกรรมการได้มีคำสั่งตามความในวรรคก่อนแล้ว เจ้าของโรงสีข้าว หรือผู้ประกอบการโรงสีข้าว ไม่ปฏิบัติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

ตอนที่ ๒ เล่ม ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พุทธศักราช ๒๔๗๕

ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการ
มีอำนาจเข้ายึดทรัพย์สินมาดำเนินการเสียเองได้ และใน
การนี้เจ้าของทรัพย์สินไม่มีสิทธิที่จะเรียกค่าทดแทน หรือค่า
เสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราช
บัญญัติการล้างชู้ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะ
กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งออกตามความในมาตรา
๘ (๒) หรือ (๓) หรือ (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือปฏิบัติ
ผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่ง อย่างใด ที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตซึ่ง
ออกตามความในมาตรา ๘ (๔) หรือ (๕) ผู้นั้นมีความผิด
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และ
ปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราช
บัญญัติการล้างชู้ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๙ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

“ มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๙ หรือ
มาตรา ๑๒ วรรค ๑ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่
เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มวรรคต่อไปนี้เป็น มาตรา ๒๑ ทวิ
แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕

‘ มาตรา ๒๑ ทวิ ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดตลอด
จนสิ่งที่ใช้บรรจุให้รับเสีย ”

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการ ตามพระราช
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือตรี ถ. ชำรงนาวาสวัสดิ์

นายกรัฐมนตรี